

Interesatzen zaiqu... Nos interesa...

Orereta-Erreterriako **EHGAM**

Herrian hainbat jarduera gauzaten jarraitzea, bizitza eta sexu errealitateak eta, familia mota desberdinak hobeto ezagutzeko aukera ematen diguten erreferentzia eta datuak helarazteko asmoz.

Hori lortzeko, EHGAMetik hainbat ekintza proposatzen dizuegu, denak herritarrentzat irekiak, beren aukera sexuala, politikoa, erlijiosoa eta abar zein den kontuan hartu gabe. Eta hori, askok jakingo duzuen bezala, duela hiru hamarkadaz geroztik ari gara egiten.

"Ikasturte" honetan, otsailaren hasieran GTL "Extensión Zinegoak" zinema lehiaketaren 5. edizioaren emanaldia, *egham glam zinema* gisa ere ezaguna dena, antolatu genuen. Aurten film labur eta dokumental gehiago proiektatu ditugu, eta 225 pertsona bertaratu dira eskaini diren bi saioetara.

"Madelon Saria" literatur lehiaketaren bigarren edizioak ere lehenengoak baino harrera hobea izan du. 17 kontakizun aurkeztu ziren, bi kategorietan, eta horietako hiru oreretarrek idatzitakoak ziren. Orrialde hauen bidez lehiaketaren hirugarren edizioaren deialdia egina dagoela adierazi nahi dugu.

Era berean, aurreratu nahi dugu irailean Xenpelar Etxean "Las Caras de la Homofobia" izeneko erakusketa izango dela ikusgai, eta abenduaren hasieran, HIESaren Nazioarteko Egunarekin bat eginez, oraindik definituta ez dagoen beste ekintzaren bat antolatuko dugula.

Gure helbura da elkarbizitza lortzea, harmoniatsua, solidarioa, alai eta desberdinak direnekiko errespetuan. *Behar ez diren sufrimenduak saihestea*, eta errespetua izatea Orereta-Erreterian bizi garen eguneroko zereginen gailentzen den balioa.

Continuar desarrollando diferentes actividades en el pueblo, con el objetivo de transmitir referencias y datos que nos hagan conocer un poco más de la vida y realidades sexuales, familiares diversas.

Para lograrlo desde Egham proponemos diversas actividades, todas ellas de libre acceso para la ciudadanía, sin importarnos cual es su opción sexual, política, religiosa, etc... Esto, como much@s sabréis, lo venimos haciendo desde hace tres décadas.

Durante este "curso", a primeros de febrero proyectamos la 5ª edición del certamen de cine GTL "Extensión Zinegoak", también conocido como *Egham Glam Zinema*. Este año hemos proyectado más cantidad de cortos y documentales, acudiendo a las dos sesiones 225 personas.

El segundo certamen de literatura "Madelon Saria" ha tenido una mejor acogida que el primero. Se presentaron 17 relatos, en las dos categorías, de los cuales tres han sido de oreretarras. Desde estas páginas informamos de la convocatoria del tercer certamen.

Adelantamos, asimismo, que durante el mes de septiembre en la Casa Xenpelar colgaremos la exposición titulada "Las Caras de la Homofobia", y en torno a primeros de diciembre, coincidiendo con el Día Internacional del Sida, organizaremos otra actividad aún sin definir.

Nuestro fin es alcanzar una convivencia en armonía, solidaria, alegre, respetuosa con él/la/lxs diferentes. *Evitar sufrimientos innecesarios*, donde el respeto cobre su máxima expresión en las vidas cotidianas en el quehacer diario de quienes vivimos en Orereta-Erretería.

Langarren Disua

Haizea Urtasun*

Eskailerek hots desatseginak ateratzen zituzten. Egurrezko baranda janda zegoen, urtetan gainean pausatutako esku guztien lekuko.

– Egun on!

– Berdin!

A

– Zer iruditu zaizu?

Emakumearen ahotsean urduritasuna sumatzen zen.

– Bizilagun arrunta. Tira, ez zaitetz kezkatu.

B

– Juanjo, Juanjo! –egin zuen garrasi emakumeak senarra lo kuluxkatik esnatuz– Juanjo, esnatu behingoz, gizona! Ene, egun osoa sofa ziztrin horretan eman behar al duzu? Ba al dakizu zer? –bestearen marmarra erantzuntzat hartuz jarraitu zuen– Bizilagun berriak ditugu.

Langun goizetako larritasuna antzeman zitekeen. Azken orduko karreratoak, lurrera jausitako gauzak, berokia, giltzak. Atea ixten zuen bitartean bere burua ezer ez ahaztu izanaz konbentzitzen ari zen emakumea. Haurra ondoan zegoen, zain. Albokoen atea irekitzera zihoala salatzen zuten zaratak entzun zituzten. Kaka zaharra.

– Ene, hau kasualitatea! Egunon!

– Bai, berdin!

Emakumeak haurra eskutik hartu eta eskaileretatik jaisteko keinua egin zuen, baina besteak ohartu izan ez balitz bezala jarraitu zuen.

– Hona bizitzera etorri zarete, ezta?

– Bai, hala da.

– Haurra zurea da? Edo beste neskarena? Ze, neska bat bizi da zuekin, ezta? –galderak bata bestearen atzetik botatzen zituen, erantzuna jasotzen molestatu ere egin gabe. Une horretan, ordea, isilik geratu zen, aurpegiera serioz so.

Instintiboki umearen eskua berearen barruan estutu zuen besteak. Erraietan sua sentitu zuen, sabeletik gora, eztarriraino. Ahalik eta ahots neutroena jartzen saiatu zen.

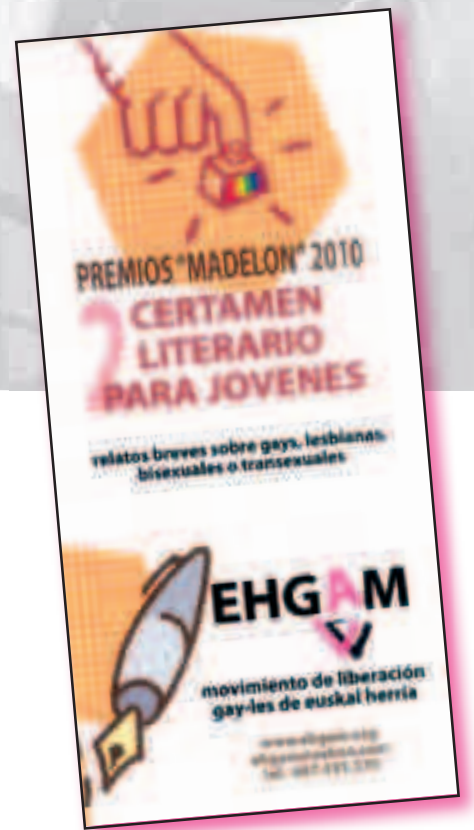
– Ez nuen nik erditu, hori jakin nahi baduzu.

– Arraroak dira bizilagun berri horiek. Ez dakigu lagunak, ahizpak, edo zer demontre diren. Eta beraiek ez dute txintik ere esaten. Elenak dio ile motzekoa erosketak egiten topatu izan duela eguerdi aldera. Baina berak ere ez daki ezer. Nik ez diet itxura onik hartzen, zer edo zer badarabiltenaren susmoa dut. Eta ez nik bakarrik, e! Albertoren neskalagunak dio... –sukaldeko hitz jariora ia etxe osotik zabaltzen zen–. Juanjo, entzuten al didazu? Juanjo!

Telebista aurrean lo geratua zen, goizeroko saio jasangaitz horietako bat pantailan. Betazalak erdi zabaldu orduko gainera zetorkionaz jabetu zen. Garrasiak, begirada txarrak, irainak eta abar. Amaitzeko, xantai emozional pixka bat. Malkoren bat, agian.

Dena aurreikusi bezala gertatu zen.

Bi emakumeak komunean zeuden. Ispiluko lurruna toallaz kentzen zuen bitartean esan zuen bata:

* "Madelon Saria" literatur lehiaketaren bigarren edizioaren irabazlea. Epaimahaia: Joxe Mari Carrere Zabala, Eider Rodríguez Martín eta Gorka González.

EHGAM

- A ze panorama horiena, ezta? Sekulako kalapitak dituzte.
 - Hau bai berria! Bizilagunen bizitza pribatuak kezkatzen zaitu? Langabezian luzaroan jarraituz gero etxeko andre oso bihurtuko zara.
 - Ez adarrik jo! –irribarreak samindu plantak egiteko saiakera traizionatu zuen.
 - Ez, gainera arrazoia daukazu. Ikaragarria da. Sekulakoak eta bi botatzen dizkiote elkarri, eta gero, ezer gertatu izan ez balitz bezala –pentsakor geratu zen une batez–. Ez dakit, badago muga bat. Ez dakit zein eta non, baina badago muga bat, ezta?
 - Eta okerreña iskanbilien arteko tartea dira, ezta? Isiluneak, mespretxuak, huskeriarik txikiena ere aurpegiratu gabe ezin utzi ahal izatea...
 - Tira, ez dakit. Bai. Afariarekin hasiko naiz. Zer nahi duzu?
- Hurrengo egunak gorabeherarik gabe igaro ziren. Luzeegiak izan ziren batzuentzat eta motz geratu ziren gehiengoentzat. Bosgarren pisuko eskaileretan behera gizon bat txakur handi batekin zihoan.
- Barkatu, sentitzen dut. Zorua zikinduko dugu.
 - Ez kezkatu! Horretarako dago-eta! Berriro garbitzen da, eta listo!
- Emakumearen erantzuna adeitsua izan zen. Fregona jaso eta gizona eta txakurraren oinatzak ezabatzeari ekin zion. Aparteko garrantzirik ez emanez bezala galdetu zuen:
- Ezagutu al dituzu bizilagun berriak?
 - E? A, ez. Oraindik ez.
 - Ez dirudite neska txarrak –hasi zen esaten emakumea, artean makila askatu gabe–, baina bai pixka bat arraroak.
 - Arraroak? Ez dakit. Geldi, Azkar. Alabak dio tortilerak direla. Ez galdetu nola dakien ideiarik ez dut-eta. Ni, gauza horietako, despistatu hutsa naiz.
 - Zer? Jatetxeren batean lan egiten dute, ala?
- Plater, kubierto eta edalontzi guztiak garbituak zituenerako atzeratu zuen albistea. Bi semeak, zaharrena emaztea eta haurrarekin, etorriak ziren. Berak bazkalordu osoa ezinegenez eman zuen. Zama astun hori gaintik kendu beharra zeukan.
- Ez dakit nola esan, baina... pareko etxeokak, zera, etorri berriak direnak, ba... zera dira... elkarrekin bizi direla, ez lagun moduan soilik, tira, ulertzen didazue, ezta? –bota orduko indarberiturik sentitu zen– Ikaragarria da, ikaragarria! Eta gainera haur batekin. Jainkoarren, haur batekin!
- Baina ez zen berak espero zuen erreakziorik eman. Egia esan, bere hitzek ez zuten ia inongo eraginik izan bildutakoan artean. Senarrak beste aldera begiratu zuen, "Lore horiek naturalak edo plastikozkoak izango dira?" pentsatzen egon zitekeen lasai asko. Elkarrekin igarotako urte haietan guztietan bere emaztearekin iskanbilak saihesteko teknika perfektionatu zuen: indiferentzia, isiltasuna eta pazientzia; keinurik txikiena ere ez, badaezpada. Seme zaharrenak eta emazteak ez zuten pentsatzen ari zirena aditzera eman zezakeen ezertxo ere egin. Begira geratu zitzaizkion, besterik gabe. Haurrak mantel azpiko jolasean murgilduta jarraitzen zuen.
- Ama! Mesedez! Sinistea ere kosta egiten zait –seme gazteenarenak ziren hitzok–. Erdi Aroa aspalditxo amaitu zen, ez al zara konturatu?
 - Ze Erdi Aro? Zer diozu? Ez nazazu nahastu, seme. Ondotxo ulertu duzu zer esan nahi dudan.
 - Bai ama. Primeran ulertu dut. Eta lotsa ematen dit.

- Badakitela uste duzu?
 - Jakingo ez dute ba –hasperena–. Atsoa zelatan dabilkigula apustu egingo nuke.
 - Agian gustuko zaitu.
- Biak barrez hasi ziren.

Emakumea etxeko lanak konbultsiboki egiten ari zen. Minduta zegoen.

- Ama, tira, ez da horrenbestera izango.
- Zuk ez duzu ezer ulertzen. Dena axolagabekiaz hartzen duzu.
- Hobe zenuke zuk ere berdin egin. Zergatik hartzen duzu zure aurkako eraso bat balitz bezala?
- Ez dut eraso bat bezala hartzen. Baina kezkatu egiten naiz, ez dagoelako ondo. Eta lotsagabeki dabilta, denon muturren aurrean, besteok *hori* aguantatu beharko bagenu bezala.
- Nik dakidala –esan zuen mutilak eta, jarraitu aurretik, ez zen irribarre maltzur bat agertzeko tentazioari eusteko gai izan– zeu ibili zara haien atzetik, ahalik eta xehetasun gehien ezagutzeko irrikaz.

Emakumea nabarmenki lotsagorritu zen. Disimulatu asmoz, semeari bizkarra emanez zapiari eragiten jarraitu zuen.

– Eta umearena zer? Hori ere ondo irudituko zaizu, ezta? –bere azken karta zen. Bazekien ez zuela beste argudiorik aurkituko, baina beharrik ere ez zuen. Zergatia hitzez azaltzen jakin ez arren, arrazoi eztabaiaezina zen hura.

– Zer gertatzen da umearekin?

– Ba, etxe arraro horretan heziko dela, bere inguruan gertatzen ari dena ulertu gabe. Eta gero, zera dago, gainontzeko jendea. Eskolan iseka egingo diote.

– Gainontzeko jendea, jakina. Zu ez...

– Zer? Zer esan duzu? Ez dizut entzun.

– Ezer ez, ama. Ez dakit nola azaldu uler dezazun. Horrenbestetan errepikatutako eztabaida bera da, eta ez du ezertarako balio. Baina begira, familia hori elkarrekin zoriontsu izateko gai ez bada, tira, ez da gehiengo bano okerragoa izango. Gai badira, ordea, guk lortu duguna bano gehiago izango da, ez duzu uste?

Egun batzuk eman zituen euritan. Blai egindako zapatak etxera sartu baino lehen kentzen zituen bitartean, aspaldian atsoarekin topatu gabea zela pentsatzen ari zen emakumea. Azken egun haietan ez zen “kasualitaterik” gertatu. Zergatik ote? Une horretan ondokoen atea ireki zen. Emakumea apur bat aztoratu zen, goitik behera bustia, galtzerdiak bistan... Elkar agurtu zuten. Ondoren:

– A ze eguraldi petrala, ezta? –bestearen itxura xelebrea justifikatu nahiko balu bezala esan zuen.

– Bai, etxean geratzeko modukoa.

– Hala da. Baina batzuetan, badakizu. Atera behar.

Emakumea zain zegoen, itaunketa noiz hasiko. Alferrik, ordea. Ate aurrean zutik, gero eta urrunagotik heltzen zitzaizkion eskailera zaharren karrankak. Zalantza egin zuen.

– Egin beharreko horiek garrantzitsuegiak ez badira, kafe bat har dezakegu gurean.

Maila bakoitza arreta handiz igo zuen, ondo zapaldu ezean erortzeko beldurrez bezala.

– Zuen etxean?

Segundo bat.

Bi.

– Ados.

Glam Zinemaldiaren kartela.

EHGAM Glam Zinema.

Amaia González eta Jexux Romero Susperregi
Glam Zinemaldia aurkezten.

 Bakartxo Aniz Aldasoro